

Imam Sadik mir neka je na nj

<"xml encoding="UTF-8?">

IMAM DŽAFER SADIK

Kratak osvrt na biografiju Imama Sadika, mir neka je na nj!

Šesti imam zvao se Džafer, a znan je i kao Ebu Abdullah te po nadimku Sadik. Njegov poštovani otac bio je Imam Bakir, mir neka je na nj, a majka mu se zvala Ummi Feruh.

Rođen je 17. rebiul-evvela 83. godine po Hidžri u Medini, a umro je u 65. godini života, 148. hidžretske godine, i sahranjen je uz mezar svoga oca na poznatom groblju Bekija.

Halife Imamovi savremenici

Imam Sadik, mir neka je na nj, preuzeo je imamat 114. h.g., te se period njegovog imamata poklapa sa krajem emevijske vlasti, koja je okončana 132. h.g., odnosno početkom abasidske vlasti koja počinje s navedenom godinom.

Imam Sadik, mir neka je na nj, bio je savremenik sljedećim emevijskim halifama:

- Hišam ibn Abdul-Melik (105-125. h.g.);

- Velid ibn Jezid ibn Abdul-Melik (125-126. h.g.);
- Jezid ibn Velid ibn Abdul-Melik (126. h.g.);
- Ibrahim ibn Velid ibn Abdul-Melik (70 dana tokom 126. h.g.);
- Mervan ibn Muhammed, poznat kao Mervan Hamar (126-132. h.g.).

Kad je o abasidskim halifama riječ, njegovi savremenici bili su:

- Abdullah ibn Muhammed, poznat kao Sefah (132-137. h.g.)
- Ebu Džafer, poznat kao Mensur Devaniki (137-158. h.g.).

Učenost Imama Sadika, mir neka je na nj

O naučnoj veličini Imama Sadika, mir neka je na nj, postoji mnoštvo svjedočanstava i u tom pogledu nema nikakvih razilaženja među šiitskim i sunitskim učenjacima. Fukaha (učenjaci fikha) i veliki znanstvenici ponizno obaraju glavu pred Imamovom naučnom veličinom i prihvataju njegovu prednost u znanju.

Ebu Hanifa, čuveni utemeljitelj hanefijskog mezheba, govorio je: "Nisam sreo nikog učenijeg od Džafera ibn Muhammeda." Također je rekao: "Kad je Mensur (Devaniki) jednom pozvao Džafera ibn Muhammeda k sebi, reče mi: „Ljudi su privrženi Džafera ibn Muhammedu. Zato pripremi neka teška pravna pitanja koja ćemo mu postaviti, e kako bi on bio poražen.

Pripremio sam, tako, četrdeset teških pitanja. Jednog dana Mensur me pozva u Hiru (njegov dvor). Kad uđoh na skup, vidjeh da Džafer ibn Muhammed sjedi s Mensurove desne strane. Kad ga pogledah, njegovo dostojanstvo i veličina ostaviše na mene dojam kakav nikad nisam osjetio pri pogledu na Mensura. Mensur mu se onda obrati: „Ovo je Ebu Hanifa , a on odgovori: „Da, poznajem ga. Onda mi Mensur reče: „O Ebu Hanifa, raspravi svoja pitanja sa Ebu Abdullahom (Džaferom ibn Muhammedom)! Tada počeh postavljati pitanja. Šta god da bih upitao, odgovorio bi mi: „Vi u vezi s tim kažete ovako, Medinjani kažu onako, a mi smatramo sljedeće... U pogledu nekih pitanja složio se s nama, u pogledu nekih se složio s Medinjanima, a u pogledu nekih pitanja razilazio se s oba stava. Tako mu postavih četrdeset pitanja, i dobih odgovor na svako." Došavši dogle, Ebu Hanifa pokaza na Imama Sadika, mir neka je na nj, i reče: "Najučeniji među ljudima, najobavješteniji o razilaženjima ljudi u pogledu fetvi i fikhskih pitanja."

Malik, utemeljitelj malikijskog mezheba, kaže: "Neko vrijeme posjećivao sam Džafera ibn Muhammeda, i uvijek bih ga zaticao u jednom od tri stanja: ili je klanjao, ili je postio, ili je učio Kur'an. Nikad ga nisam vidio da bez abdesta prenosi hadis. Nekoga ko bi po pobožnosti i skrušenosti bio bolji od Džafera ibn Muhammeda oči nisu vidjele, uši nisu čule, niti je srce zapamtilo takvoga." Šejh Mufid piše: "Od Imama je preneseno toliko znanja da su ljudi pričali

samo o njemu i glas o njemu svugdje je stigao. Ni od koga iz njegove porodice nije preneseno toliko znanja i nauke koliko je od njega.”

Ibn Hidžr Hejtemi piše: “Od njega je preneseno toliko znanja da su ljudi pričali samo o njemu i glas o njemu svugdje je stigao. Najveći prvaci (fikha i hadisa) poput Jahje ibn Saida, Ibn Džeriha, Malika, Sufjana Sevrija, Sufjana ibn Ujina, Ebu Hanife, Šuabea i Ejuba Sidžestanija prenosili su predaje od njega.”

Ebu Bahr Džahiz, jedan od poznatih učenjaka iz 3. hidžretskog stoljeća, kaže: “Džafer ibn Muhammed je onaj čija učenost i znanje su ispunili svijet. Kaže se da su njegovi učenici bili Ebu Hanifa i Sufjan Sevri, a učenje ove dvojice kod njega dovoljan je dokaz njegove veličine.”

Sejjid Amir Ali, ukazujući na vjerske skupine i filozofske škole za peiroda vladavine Emevija, piše: “Fetve i vjerska mišljenja samo su kod gospode i izuzetnih ličnosti iz Fatiminog potomstva imale filozofsku aromu. Napredak nauke u to vrijeme potakao je duh rasprave i tragalaštva, tako da je svuda postalo uobičajeno voditi u društvu filozofske rasprave. Vrijedno je napomenuti da su predvodnici ovog intelektualnog pokreta bili pripadnici naučne škole koja je cvjetala u Medini. Ovu školu osnovao je čukununuk Alija ibn Ebu Taliba poznat kao Imam Džafer ili po nadimku Sadik. On bijaše aktivan istraživač i veliki mislilac, i bio je odlično upoznat sa znanostima onog vremena, te je prvi ko je u islamu osnovao temeljne filozofske škole. Njegovim predavanjima nisu prisustvovali samo oni koji će kasnije utemeljiti fikhske mezhebe, nego i filozofi i ljubitelji filozofije iz svih krajeva tadašnjeg svijeta. Hasan Basri, utemeljitelj basranske filozofske škole, i Vasil ibn Ata', osnivač mutezilitske sljedbe, bili su njegovi učenici i gasili su svoju žeđ za vrela njegove učenosti.”

Čuveni historičar Ibn Halakan piše: “On je jedan od dvanaestorice imama mezheba imamija i jedan je od velikana poslaničke porodice, a zbog svoje ispravnosti i iskrenog govora prozvan je Sadik. Njegova vrlina i veličina isuviše je poznata stvar da bi je trebalo dodatno objašnjavati. Ebu Musa Džabir ibn Hajan Tertusu bio je njegov učenik. Džabir je autor knjige obima hiljadu listova koja je sadržavala učenja Džafera Sadika kroz pet stotina traktata...”